

**PYTANIA DO EGZAMINU LICENCJACKIEGO NA KIERUNKU PEDAGOGIKA
STOSOWANA, ŚCIEŻKA PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA Z ELEMENTAMI
KRYMINOLOGII**

1. Pedagogika resocjalizacyjna jako nauka teoretyczna i praktyczna.
2. Pedagogika resocjalizacyjna jako nauka interdyscyplinarna.
3. Język pedagogiki resocjalizacyjnej (podstawowe pojęcia, terminologia).
4. Działy pedagogiki resocjalizacyjnej i ich charakterystyka.
5. Pojęcie i typologie zaburzeń w zachowaniu.
6. Etiologia zaburzeń w zachowaniu, niedostosowania społecznego i przestępczości (teorie biologiczne, psychologiczne i socjologiczne).
7. Ewolucja pojęcia kary na przestrzeni dziejów.
8. Ogólna charakterystyka historycznych systemów resocjalizacji.
9. System celkowy – podstawowe założenia i odmiany.
10. Idea progresji w historycznych i współczesnych systemach resocjalizacji.
11. System rodzinny jako źródło inspiracji dla współczesnych rozwiązań w zakresie opieki, profilaktyki i resocjalizacji.
12. System republik i wiosek dziecięcych.
13. Aksjologiczne i teoretyczne podstawy współczesnej resocjalizacji (zagadnienie normy i patologii zachowania, postulaty dejurydyzacji i depenalizacji).
14. Współczesne tendencje w resocjalizacji – podejście kognitywno- behawioralne oraz systemy oparte na zróżnicowanym podejściu do wychowanka (H.Quay, M.Warren).
15. Diagnoza w resocjalizacji (rozpoznawanie zaburzeń w zachowaniu, nieprzystosowania społecznego i asocjalności) – model behawioralny i humanistyczny (interdyscyplinarny).
16. Proces resocjalizacji w ujęciu prakseologicznym – główne etapy projektowania.
17. Ustalanie celów w projektowaniu resocjalizacji.
18. Ustalanie wyjściowego stanu osobowości wychowanka i wyjściowej sytuacji wychowawczej w projektowaniu resocjalizacji.
19. Podstawowe funkcje i procedury systemu resocjalizacji.
20. Zasady wychowania resocjalizującego.
21. Podstawowe metody i formy oddziaływań resocjalizacyjnych.
22. Ogólna charakterystyka izolacyjnych instytucji resocjalizacyjnych dla nieletnich i dorosłych w oparciu o przepisy prawne.
23. Resocjalizacja w warunkach wolnościowych – charakterystyka głównych instytucji profilaktyczno- resocjalizacyjnych w środowisku otwartym, ze szczególnym uwzględnieniem działalności kuratora sądowego.
24. Kara pozbawienia wolności – jej cele, funkcje, zagadnienie humanizacji.
25. Typy i rodzaje zakładów karnych oraz podstawowe systemy odbywania kary.
26. Proces readaptacji społecznej skazanych.
27. Mediacja jako realizacja idei sprawiedliwości naprawczej.
28. Współczesne patologie społeczne – uzależnienia, agresja i przemoc, dewiacje seksualne, wykluczenie społeczne (próba diagnozy rozmiarów zagrożeń i propozycje środków zaradczych na różnych szczeblach).
29. Charakterystyka głównych kierunków teoretycznych patologii społecznej (nurt anomii, kontroli społecznej, podkultur dewiacyjnych, stygmatyzacji).
30. Strategie i funkcje profilaktyki społecznej.
31. Poziomy profilaktyki (I,II i III- rzędowa) – charakterystyka liderów, działań i kręgów odbiorców (adresatów).
32. Oddziaływania profilaktyczne w środowisku lokalnym.
33. Czynniki ryzyka i czynniki chroniące we współczesnej profilaktyce

Wykaz literatury podstawowej:

1. Pospiszył K. : Resocjalizacja nieletnich. Doświadczenia i koncepcje, Warszawa, 1990.
2. Pospiszył K.: Resocjalizacja. Teoretyczne podstawy oraz przykłady programów oddziaływań, Warszawa, 1998.

3. Urban B.: Zaburzenia w zachowaniu i przestępczość młodzieży, Kraków, 2000.
4. Urban B., Stanik J.M.(red.): Resocjalizacja, Warszawa, 2007.
5. Siemaszko A.: Granice tolerancji. O teoriach zachowań dewiacyjnych, Warszawa, 1993.
6. Pytka L.: Pedagogika resocjalizacyjna, Warszawa, 2000.

Wybrana literatura uzupełniająca:

1. Konopczyński M.: Metody twórczej resocjalizacji. Teoria i praktyka wychowawcza. Warszawa, 2006.
2. Górecki P., Stachowiak S.: Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich. Komentarz. Zakamycze, 2002.
3. Gromek K.: Kuratorzy sądowi. Komentarz do ustawy z 27 lipca 2001 r. Warszawa, 2002.
4. Stańdo- Kawecka B.: Podstawy prawne resocjalizacji. Zakamycze, 2000.
5. Pospiszył I.: Patologie społeczne. Warszawa, 2008.
6. Kalinowski M., Pełka J.: Zarys dziejów resocjalizacji nieletnich. Warszawa, 1996.
7. Kozaczuk F. (red.): Resocjalizacja instytucjonalna. Perspektywy i zagrożenia. Rzeszów, 2004.
8. Kozaczuk F. (red.): Optymalizacja oddziaływań resocjalizacyjnych w Polsce i w niektórych krajach europejskich. Rzeszów, 2006.
9. Machel H.: Sens i bezsens resocjalizacji penitencjarnej – casus polski. Kraków, 2006.
10. Szczęsny W.W.: Zarys resocjalizacji z elementami patologii społecznej i profilaktyki. Warszawa, 2003.
11. Węgliński A.: Mikrosystemy wychowawcze w resocjalizacji nieletnich. Analiza pedagogiczna. Lublin, 2000.
12. Zinkiewicz B.(red.): Współczesna kuratela sądowa (Wybrane zagadnienia). Mysłowice, 2006.
13. Cekiera C.: Psychoprofilaktyka uzależnień oraz terapia i resocjalizacja osób uzależnionych, Lublin, 1993.
14. Gaś Z.B.: Uzależnienia. Skuteczność programów profilaktycznych, Warszawa, 1994.
15. Górski S.: Metodyka resocjalizacji, Warszawa, 1985.
16. Gaś Z.B.(red.): Badanie zapotrzebowania na profilaktykę w szkole (poradnik dla szkolnych liderów profilaktyki). Lublin, 2004.
17. Kamińska- Buśko B.(red.): Zapobieganie uzależnieniom uczniów. Warszawa, 1997.
18. Ostrowska K.: Psychologia resocjalizacyjna. Warszawa, 2008.
19. Rylke H., Tuszewski T.: Powrót do źródeł. O profilaktyce w szkołach. Kielce, 2004.